

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2011

The Annual Report 2011

ZOO PARK Vyškov

Výroční zpráva 2011

ZOO PARK
VYŠKOV

ZOO PARK Vyškov

příspěvková organizace Města Vyškova
zřizovatel: Město Vyškov

Cukrovarská 424/9; 682 01 Vyškov
Česká republika
tel/fax: 517 346 356
mobil: 725 726 374
<http://www.zoo-vyskov.cz>
e-mail: zoo-park@zoo-vyskov.cz

IČ: 42660424

DIČ: CZ42660424

Členství v mezinárodních organizacích

Unie českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZOO)
Euroasijská regionální asociace zoologických zahrad a akvárií
(EARAZA)

UCSZOO
UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

OBSAH

Informace o zooparku	1.
Obsah	2.
Seznam zaměstnanců	3.
Slovo ředitele	4.
Zpráva zoologa	5.
Zajímavé příchody a odchovy v r. 2011	8.
Seznam chovaných zvířat	9.
Zpráva veterinárního lékaře a zoologa trochu jinak	18.
Záchytné kotce pro psy	24.
Přehled uskutečněných akcí	25.
Programy pro celou rodinu; Vzdělávací programy	29.
Tisková zpráva – V ZOO PARKU Vyškov vyrostl recyklační ekokoutek	33.
Ekonomická činnost	35.
Přehled nákladů a výnosů	36.
Investiční akce	37.
Návštěvnost v jednotlivých kategoriích návštěvníků	39.
Porovnání návštěvnosti	40.
DinoPark v roce 2011	41.

PRACOVNÍCI ZOO PARKU VYŠKOV

ředitel:	Josef Kachlík
zást. ředitele, investice:	Ing. Dagmar Nepeřená
ekonom:	Ivana Svačinová
mzdová účetní:	Bc. Michaela Malcherová
oddělení zoologie:	MVDr. Dana Hyláková
marketing a vzdělávání:	Petr Bláha Mgr. Hana Vymazalová Mgr. Marcela Kopřivová Mgr. Jakub Vašíček (od 1.8.2011) PhDr. František Korvas (do 30.6.2011)
oddělení technické:	Vladimír Horák Zdeněk Skopal Lubomír Dosoudil
chovatelé:	Alžběta Stehlová Pavlína Lovecká Jiří Bradáč Libor Rozsypal Jiří Sekvenc Oldřich Letoš Zdeněk Trávníček Dušan Dědek Jan Lettrich (od 19.4.2011) Karel Janeček (od 12.10.2011)
externí veterinární lékař:	MVDr. Ivo Hylák
pokladní:	Marta Charousová, Marie Kolková
uklízečka:	Soňa Grulichová
noční hlídač:	Jaromír Jež
záchytná stanice pro psy:	Bc. Michaela Malcherová
vedoucí hvězdárny:	Mgr. Dobromila Patáková (od 1.8.2011)

SLOVO ŘEDITELE

Vážení přátelé a příznivci zoologických zahrad, opět se po roce hlásím s úvodním slovem ve výroční zprávě vyškovského zooparku.

Rok 2011 byl pro nás v mnoha věcech mimořádný, podařilo se dokončit a zprovoznit největší stavbu v historii naší zoo nazvanou Centrum environmentální výchovy „Hanácký statek“, které ihned začalo sloužit nejen mateřským a základním školám, ale i široké veřejnosti. Proběhlo zde mnoho akcí, z nichž některé mají u nás již dlouholetou tradici.

Vzdělávacích programů a akcí pro veřejnost je připraveno velké množství a jejich seznam i další informace o dění a novinkách v zoo

najdete na zcela nových internetových stránkách zooparku. Další velkou novinkou naší zoo je získání a provozování hvězdárny, která se nachází v areálu dinoparku a kde kromě tradičního nočního sledování hvězdné oblohy je nově připraveno denní pozorování Slunce pomocí speciálního nově pořízeného dalekohledu.

Radostnou událostí pro nás bylo, po necelých šesti letech provozu dinoparku, přivítat v měsíci srpnu jeho miliontého návštěvníka.

Přitažlivost a ekonomická prosperita zoologické zahrady je záležitostí nejen ředitele, ale především všech kvalifikovaných pracovníků, kterými je obklopen. Samozřejmě nejde zapomenout na ošetřovatele zvířat a další zaměstnance, bez kterých by nebyl ZOO PARK Vyškov takový, jaký je. Jako muž bych velice rád zdůraznil, že významnou roli v rozvoji naší zoo sehrály obzvláště v posledních letech ženy.

A co mi udělalo v poslední době největší radost? Když jsem se procházel po zoo mezi návštěvníky, zaslechl jsem, jak jeden z nich telefonuje pravděpodobně svým známým – „... přijďte sem za námi, je to tu fakt bezva“. Přeji Vám pěkný rok 2012 s pokud možno jen samými pozitivními zážitky.

Josef Kachlík, ředitel

Zpráva zoologa

Rok s rokem se sešel, něco se nám v loňském roce podařilo, něco máme ještě před sebou.

Asie, Afrika a Jižní Amerika jsou výběhy patřící do nové části zoo, která byla otevřena v roce 2006. Za 5 let stavebními úpravami a vybudováním venkovních výběhů se jejich podloží kvalitou velmi změnilo, a to nejen pro nás a návštěvníky, ale hlavně pro zvířata. Vlivem klimatických podmínek (voda, déšť, sníh) a velké koncentrace zvířat, se z výběhů stávají koupaliště, kluziště a bahniště. Místy rozrytá a rozbahněná koryta se plní vodou, která v zimě zamrzá a stává se nebezpečným místem pro zdraví zvířat. A když je v zimě slunné a současně mrazivé počasí, musí být zvířata zavřená, aby nedošlo k poranění. Proto jsme na jaře ve výbězích Asie a Afriky provedli terénní úpravy, a to zejména v prostorách krmného místa. Pomocí techniky jsme vyhloubili mělké koryto, které vodu odvádí z výběhu a zamezuje také při silných deštích zaplavení vnitřních ubikací.

Pro zajištění bezpečnosti návštěvníků a úniku zvířat z výběhů Asie a Afriky jsme zpevnili ohrazení a stávající elektrický ohradník vyměnili za silnější.

Plány vybudovat v prostorách výběhu lehčí přístřešky na krmení a ochranu zvířat proti slunci, byly rovněž odloženy na jaro 2012.

Ve staré stáji pro koně jsme neustále řešili napájení zvířat. Stávající napájení, jednotlivé ruční napouštění vody do kamenných žlabů, bylo pro ošetřovatele časově náročné, a tak jsme zabudovali hladinové napáječky nejnovějšího typu, ale ne všechno nové je kvalitní. Po půl roce užívání jsme místo nich museli nechat nainstalovat osvědčené napáječky „jazýčkové“ pro koně i pro skot.

V březnu a dubnu jsme zrekonstruovali výběhy nosálů červených, spojili jsme dva výběhy tunelem z vyztuženého pletiva nad chodníkem pro návštěvníky. Část hliněného podloží výběhu jsme zpevnili kameny a betonem, abychom zamezili nosálům jeho rozrývání, znečišťování krmení a ošetřovatelce umožnili zvýšit hygienu čištění. Tuto rekonstrukci provedli sami ošetřovatelé. V květnu byli nosálové do těchto nových prostor vypuštěni.

Další opravy i terénní úpravy jsme provedli ve výbězích skotu.

Chovatelská činnost

ZOO PARK Vyškov chová už 8 let pár dvouhrbých velbloudů Romea a Julii. Vzhledem k tomu, že jsme se od tohoto dlouholetého páru ještě nedočkali potomstva, rozhodli jsme se pár rozdělit a přirozenou cestou zjistit jejich plodnost. Pro samce jsme našli umístění v ZOO Brno a pro samici „ženicha“, po kterém se už odchovalo několik mláďat. Transport byl naplánován na

únor, ale byl posunut na duben vlivem napadení a poranění velbloudího samce jakem domácím - viz veterinární zpráva.

Ke zbylé samici Julii byly 17.5.2011 přivezeny tři nové kusy - dospělý samec Dubin stáří 6 let a dospělá samice Nikita stáří 13 let s mládětem 1.0, narozeným v dubnu 2011. Pro adaptaci v novém prostředí byla zvířata přechodně umístěna do samostatného výběhu ve staré části zoo.

Protože už v uplynulém roce došlo několikrát k vzájemnému střetu samce jak domáciho a velblouda dvouhrbého, rozhodli jsme se přesunout býka se samicemi do jiného výběhu, abychom předešli vzájemnému střetu. Ještě před přesunem jsme začali velbloudy a jaky vypouštět do výběhu střídavě. Ukázalo se však, že zavírání boxů bylo nedostatečné.

Samice jaků se nám podařilo převést do dalšího výběhu, ale vzhledem k silnému dešti jsme museli přesun býka odložit na druhý den a ten se k vůli tomu stal pro velbloudici dnem osudným. 22.7.2011 došlo k napadení velbloudice "Julie" samcem jak domáciho „Timurem“, který jí způsobil taková zranění, že jim nakonec podlehla. Více ve zprávě veterináře.

Chovatelská spolupráce s kolegy ze ZOO Brno ale pokračovala. Na jaře jsme dovezli zpět k nám samici jak domáciho, která byla v Brně na přípuštění.

V průběhu roku jsme několikrát přivezli inseminační dávku čistokrevného kance pro prasnice prasete přeštického z Plemenářské služby v Otrokovicích.

S externími chovateli jsme provedli výměnu samic jak domáciho a skotu skotského náhorního, aby nedocházelo k inbreedingu (příbuzenské plemenitbě). Za podobným účelem jsme vyměnili i samce lamy krotké.

Na jaře proběhlo stříhání ovcí a koz, které bylo spojeno s korekturou paznehtů. Úpravu paznehtů u skotu provádíme podle potřeby i v sedaci, Korekturu kopyt koní a oslů děláme pravidelně po 2 měsících.

Pro dodržení zoohygieny vnitřních ubikací a venkovních prostor zooparku provádíme pravidelně se smluvním partnerem DDD.

V červnu bylo otevřeno „Environmentální centrum výchovy Hanácký statek“. V podzemí centra bylo vybudováno akvárium, které je spojeno s teráriem. Každá nádrž má vlastní nastavení světelného režimu a filtraci vody. Nádrže jsme osadili druhy ryb z našich vod a rovněž u nás žijícími užovkami.

Ve spolupráci s MVDr.Beránkovou jsme provedli sonografické vyšetření klisen koní

shirských, které jsme připouštěli plemenným hřebcem na Slovensku. Vyšetření potvrdilo, že obě klisny jsou březí.

Na podzim bylo uskutečněno čipování nosálů červených, společně s vakcínací a ošetřením proti endo a ekto parazitům.

V listopadu jsme byli požádáni pracovníci TIC Brno o měsíční zapůjčení ovce a kozy na vánoční trhy v Brně na náměstí Svobody.

Zvířata byla převezena do Brna a v nově postavené dřevěné ubikaci, umístěné vedle dřevěného Betléma po celý měsíc, spoluvytvářela atmosféru vánočních svátků.

Byla dovršena spolupráce s Podkrušnohorským zooparkem v Chomutově na chovu shirských koní. V loňském roce se podařilo od dvou našich klisen - Midnight Lady a Dark Bay Queen odchovat dvě klisničky, které jsme převezli do Chomutova a tím se podle smluvních podmínek staly obě do Vyškova deponované klisny majetkem ZOO PARKU Vyškov.

Pavilon hrabavé drůbeže jsme obohatili o další plemena slepic.

Jako každým rokem, musíme v příhodném období zajistit krmení na další sezónu. Vzhledem k tomu, že v naší zoo tvoří 80% zvířat závislých na objemném krmení, zajišťovali jsme již v květnu seno a slámu s vybranými dodavateli. Už druhým rokem jezdíme pro luční seno do větší vzdálenosti a s kvalitou i cenou jsme velice spokojeni. Krmnou dávku doplňujeme kukuřičnou siláží a mlátem.

Spolupráce s odbornými institucemi - vědecká činnost

Již vloni jsme prováděli odběry vzorků pro potřeby genetické analýzy polyformismu genů vrozené imunity u různých plemen kura domácího a u kura bankivského. Tyto vzorky byly základem pro plánovaný projekt výzkumu polymorfismu Toll-like receptorů u starobylých plemen kura domácího. Pracovníci se zabývali výzkumem genetické populační variability v genech vrozené imunity a vztahy této variability ke kondici a rezistenci vůči chorobám.

Na podzim nás požádal o spolupráci RNDr. Michal Vinkler, Ph.D.- pracovník Přírodovědecké fakulty University Karlovy v Praze, hlavní řešitel projektu.

Název projektu: Alelická variabilita vybraných receptorů vrozené imunity u plemen kura domácího.

Cíle projektu:

- 1.) Zmapovat genetickou variabilitu v šesti vybraných genech pro receptory vrozené imunity u dvaceti plemen kura domácího.
- 2.) Popsat rozdíly ve tkáňové expresi těchto genů u vybraných plemen.
- 3.) Určit rozdíly v imunitní odpovědi plemen s určitým genotypem na základní agonisty vybraných receptorů.

Poskytovatelem projektu je Garantová agentura České republiky, registrační číslo: P502/12/P179.

Nositel grantu: Universita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Albertov 6, 128 43 Praha. Tato spolupráce bude pokračovat i v roce 2012.

Podrobnější pohyby zvířat jednotlivých druhů najdete ve Výroční zprávě UCSZ 2011.

Text: MVDr. Dana Hyláková

Zajímavé příchody a odchovy v roce 2011

Příchod:

Duben

- Jeřáb panenský (*Anthropoides virgo*) 1,1 - dar do nové, zasítované voliéry ze Zoo Chleby

Květen

- Lama krotká (*Lama glama*) - výměna samců, aby nedocházelo k inbreedingu
- Skot Skotský náhorní (*Bos taurus*) (jalovička) - (výměna za účelem přirozené plemenitby a přilítí nové krve do chovu.)
- Zebu zakrslý (*Bos indicus*) (jalovička) - deponace za účelem přirozené plemenitby.

Červen

- Užovka podplamatá (*Natrix tessellata*) 0,0,3
- Užovka obojková (*Natrix natrix*) 0,0,3
- Užovka stromová (*Zamenis longissimus*) 0,0,1
- Bažant královský (*Syrnaticus reevesii*) 1/2

Srpen

- Velbloud dvouhrbý (*Camelus bactrianus*) - deponace 0,2 samice s mládětem. Po dohodě s chovatelem dojde v roce 2012 k odkoupení mláděte.

Říjen

- Kůň Tarpan – Polski koník (*Equus caballus*) (klisnička) - výměna za hřebečka osla domácího za účelem přirozené plemenitby a přilítí nové krve do chovu v ČR.

Narození a odchov:

- Užovka obojková (*Natrix natrix*) 18 ks
- Buvol domácí (*Bubalus bubalis*) : leden 0,1
srpen 1,0
listopad 0,1
- Lama Krotká (*Lama glama*) březen 1,0
srpen 1,0
září 1,0
- Kůň shirsky (*Equus caballus*) duben 0,1 od klisny Queen
červen 0,1 od klisny Midnight Lady
- Kůň fjorský (*Equus caballus*) březen 0,1
- Watussi (*Bos indicus*) duben 0,2
- Jak domácí (*Bos taurus*) červenec 1,0
- Skot Skotský náhorní (*Bos taurus*) květen 1,0
srpen 0,1
- Skot Jersey (*Bos taurus*) květen 1,0
- Zebu zakrslý (*Bos indicus*) srpen 0,1
- Veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) červen 4,1
- Nosál červený (*Nasua nasua*) květen 0,0,4
červen 0,0,5

Seznam chovaných zvířat v roce 2011

Počet zvířat (plemena nebo druhy/ jedinci)

Třída	Taxony	Jedinci
Savci / Mammals	54	181
Ptáci / Bird	74	205
Plazi / Reptiles	6	14
Ryby / Fisches	8	120
Celkem	142	520

třída	savci				Mammalia		
český název <i>latinský název</i>	stav k 1.1.	příchod arrival	odchod depart.	úhyn death	jiné úbytky	narození birth	stav k 31.12.
buvol domácí <i>(Bubalus bubalis)</i>	2.2					0.2	2.4
jak domácí <i>(Bos grunniens)</i>	2.3	0.1	0.1			1.0	3.3
kočka domácí - sibiřská <i>(Felis catus)</i>	1.2				1.0		0.2
koza domác - angorská <i>(Capra hircus)</i>	0.3		1.0	1.0	1.0	3.0	0.3
koza domácí - bavorská <i>(Capra hircus)</i>	0.1		1.0			1.0	0.1
koza domácí - bílá <i>(Capra hircus)</i>	0.1		1.0			1.1	0.2
koza domácí - kamerunská <i>(Capra hircus)</i>	6.5		6.2	0.1		3.4	3.6
koza domácí - karpatská <i>(Capra hircus)</i>	2.4		1.2	1.1	0.1	1.3	1.3
koza domácí - kašmířská <i>(Capra hircus)</i>	2.3		0.1	0.1		2.2	4.3
koza domácí - walliská <i>(Capra hircus)</i>	2.3	0.2	2.3			1.2	1.4

králík domácí - angora bílá (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	2.0						2.0
králík domácí - český albín (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - český černopesíkatý (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - český luštič (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - český strakáč (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	0.1						0.1
králík domácí - činčila malá (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - francouzský beran strakáč (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0				1.0		
králík domácí - holandský černý (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - moravský bílý hnědooký (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - rex bílý (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0				1.0		
králík domácí - rex dalmatinský strakáč (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - ruský černý (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - stříbřitý žlutý (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - tříslový černý (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
králík domácí - zakrslý rhönský (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0			1.0			
králík domácí - zakrslý (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	2.1						2.1
králík domácí - zakrslý ruský černý (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1.0						1.0
kůň domácí - pony (<i>Equus caballus</i>)	1.3						1.3
kůň domácí - tarpan (<i>Equus caballus</i>)	1.0						1.0
kůň domácí - fjordský (<i>Equus caballus</i>)	1.5		0.2			0.1	1.4

kůň domácí - shirský (<i>Equus caballus</i>)	0.2	0.1	0.2			0.2	0.3
kuna skalní (<i>Martes foina</i>)		1.1					1.1
lama krotká (<i>Lama glama</i>)	2.3	0.1	1.1		1.0	3.0	3.3
lemur kata (<i>Lemur catta</i>)	5.0						5.0
morče domácí (<i>Cavia porcellus</i>)	1.7			0.1			1.6
mýval severní (<i>Procyon lotor</i>)		1.1					1.1
nosál červný (<i>Nasua nasua</i>)	2.2		1.4			4.5	5.3
osel domácí - poitoušský (<i>Equus asinus</i>)	1.0						1.0
osel domácí (<i>Equus asinus</i>)	1.1		0.1			0.1	1.1
ovce domácí - cápová (<i>Ovis aries aries</i>)	1.4		1.1	0.1	0.2	1.3	1.3
ovce domácí - kamerusnká (<i>Ovis aries aries</i>)	2.6	1.2	3.4			2.3	2.7
ovce domácí - mongolská (<i>Ovis aries aries</i>)	2.5	1.0	1.4		2.0	1.2	1.3
ovce domácí - romanovská (<i>Ovis aries aries</i>)	1.0						1.0
ovce domácí - suffolk (<i>Ovis aries aries</i>)	0.4	1.0	5.3			5.3	1.4
ovce domácí - valašská (<i>Ovis aries aries</i>)	1.3	0.4	0.4	0.1		1.4	2.6
ovce domácí - vřesovištní (<i>Ovis aries aries</i>)	4.4		1.3	2.0		2.2	3.3
prase domácí - mangalica (<i>Sus domesticus</i>)	3.4		7.5			5.3	1.2
prase domácí - přeštické černostrakaté (<i>Sus domesticus</i>)	0.2		5.2	5.5		18.7	8.2
psík mývalovitý (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	1.1						1.1
tur domácí - skot skotský náhorní (<i>Bos taurus</i>)	2.2	0.1	1.1			1.1	2.3
tur domácí - skot stepní uherský (<i>Bos taurus</i>)	3.0						3.0

tur domácí - jerseyký (<i>Bos taurus</i>)	0.1		0.1			0.1	0.1
tur domácí - watusi (<i>Bos indicus</i>)	1.2		2.0	0.1		2.0	1.1
tur domácí - zebu zakrský (<i>Bos indicus</i>)	1.3		0.1			0.1	1.3
velbloud dvouhrbý (<i>Camelus bactrianus</i>)	1.1	1.4	2.2		0.1		0.2
velbloud jednohrbý (<i>Camelus dromedarius</i>)	0.1						0.1
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	0.2	1.0					1.2

třída	ptáci				Aves		
	stav k 1.1.	příchod arrival	odchod depart.	úhyn death	jiné úbytky	narození birth	stav k 31.12.
český název latinský název							
bažant královský (<i>Syrnaticus reevesii</i>)		1.2					1.2
bažant zlatý (<i>Chrysolophus pictus</i>)	0.1				0.1		
čáp bílý (<i>Ciconia ciconia</i>)	1.1						1.1
čírka kropenatá (<i>Anas versicolor puna</i>)	1.1						1.1
čírka srpoperá (<i>Anas falcata</i>)	1.1						1.1
holub domácí - moravský pštros (<i>Columba livia</i>)	5.5				5.5		
holub domácí - pávík (<i>Columba livia</i>)	4.4						4.4
husa domácí - česká (<i>Anser anser</i>)	1.0			1.0			
husa domácí - česká chocholatá bílá (<i>Anser f. domestica</i>)	1.1						1.1
husa domácí - česká kadeřavá bílá (<i>Anser anser</i>)	1.0						1.0
husa labutí - domácí bílá (<i>Anser cygnoides</i>)	1.1						1.1
husa labutí - domácí šedá (<i>Anser cygnoides</i>)	1.1						1.1

husa domácí - landéská divoká (<i>Anser anser</i>)	1.1				1.1		
husa domácí - pomořanská strakatá (<i>Anser anser</i>)	1.1			0.1			1.0
husa domácí - štajnbašská modře divoká (<i>Anser anser</i>)	1.1						1.1
husa domácí - tuluská (<i>Anser anser</i>)	1.1						1.1
husa velká (<i>Anser anser</i>)	0.1						0.1
husička vdovka (<i>Dendrocygna viduata</i>)	1.0						1.0
jeřáb rajský (<i>Anthropoides paradisea</i>)		1.1					1.1
kachna indický běžec (<i>Anas platyrhynchos</i>)	3.3						3.3
kachna domácí - orpingtonka hnědožlutá (<i>Anas platyrhynchos</i>)	0.1						0.1
kachna domácí - pekingská kolmá bílá (<i>Anas platyrhynchos</i>)	0.1						0.1
kachna domácí - pomořanská černá (<i>Anas platyrhynchos</i>)	1.1						1.1
kachna domácí - saská modrožlutě divoká (<i>Anas platyrhynchos</i>)	1.1						1.1
kachna domácí - smaragdová černá (<i>Anas platyrhynchos</i>)	2.2						2.2
kachna domácí - vysokohnízdící létavá (<i>Anas platyrhynchos</i>)	0.1						0.1
kachna domácí - zakrslá stříbrně divoká (<i>Anas platyrhynchos</i>)	1.1						1.1
kachnička mandarinská (<i>Aix galericulata</i>)	2.2	0.1.5					2.3.5
kachnička šedoboká (<i>Callonetta leucophrys</i>)	1.1						1.1
korela chocholatá (<i>Nymphicus hollandicus</i>)	1.0						1.0
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	2.0			1.0			1.0

krůta domácí - bronzová (<i>Meleagris gallopavo</i>)	0.1						0.1
krůta domácí - černobílá (<i>Meleagris gallopavo</i>)	1.1						1.1
krůta domácí - červená (<i>Meleagris gallopavo</i>)	1.0						1.0
krůta domácí - červenokřídla (<i>Meleagris gallopavo</i>)	1.1			1.1			
krůta domácí (<i>Meleagris gallopavo</i>)	1.0						1.0
krůta domácí - modro bíle lemovaná (<i>Meleagris gallopavo</i>)		1.0					1.0
krůta domácí - žlutá (<i>Meleagris gallopavo</i>)		1.2		1.0			0.2
křepelka japonská (<i>Coturnix japonica</i>)	2.5				1.3		1.2
kur domácí - arakauna (<i>Gallus gallus</i>)	1.2						1.2
kur domácí - bojivnice malajská (<i>Gallus gallus</i>)	1.0	1.0					2.0
kur domácí - bojivnice šamo (<i>Gallus gallus</i>)	1.2	1.0		1.1			1.1
kur domácí - bojivnice indická zdrobnělá (<i>Gallus gallus</i>)	0.4	1.0		0.1			1.3
kur domácí - bojivnice ko šamo zdrobnělá (<i>Gallus gallus</i>)	1.1			0.1			1.0
kur domácí - bojivnice novoanglická (<i>Gallus gallus</i>)	1.1			0.1			1.0
kur domácí - brahmánka (<i>Gallus gallus</i>)	1.1	0.1					1.2
kur domácí - brahmánka zdrobnělá (<i>Gallus gallus</i>)	1.3			0.1			1.2
kur domácí - brahmánka zdrobnělá žlutá kolumbijská (<i>Gallus gallus</i>)	1.4	1.3		0.1			2.6
kur domácí - česká kroupenka zlatá (<i>Gallus gallus</i>)	1.2						1.2
kur domácí - faverolka (<i>Gallus gallus</i>)		1.3					1.3
kur domácí - hamburčanka stříbřitá (<i>Gallus gallus</i>)	1.1						1.1
kur domácí - hamburčanka zdrobnělá (<i>Gallus gallus</i>)		1.3					1.3

kur domácí - holand'anka chocholátá zdrobnělá (<i>Gallus gallus</i>)	4.2						4.2
kur domácí - holokrčka zdrobnělá (<i>Gallus gallus</i>)	0.3				0.2		0.1
kur domácí - japonka čabo (<i>Gallus gallus</i>)	5.5			2.0			3.5
kur domácí - kadeřavý (<i>Gallus gallus</i>)	1.3		1.2				0.1
kur domácí - kočinka černá (<i>Gallus gallus</i>)	1.2						1.2
kur domácí - kočnika zakrslá (<i>Gallus gallus</i>)	1.0			1.0			
kur domácí - kočnika žlutá (<i>Gallus gallus</i>)	1.2						1.2
kur domácí - leghornka bílá (<i>Gallus gallus</i>)	1.2						1.2
kur domácí - orpingtonka (<i>Gallus gallus</i>)	1.1			1.0			0.1
kur domácí - plymutka žíhaná (<i>Gallus gallus</i>)	1.3			1.0			0.3
kur domácí - rodajlenka červená (<i>Gallus gallus</i>)	1.1						1.1
kur domácí - sebritka bíločerná (<i>Gallus gallus</i>)		1.2		1.2			
kur domácí - sebritka stříbrná bílá (<i>Gallus gallus</i>)	0.1			0.1			
kur domácí sebritka stříbrná černě lemovaná (<i>Gallus gallus</i>)		1.0		1.0			
kur domácí - sebritka stříbrná hnědá (<i>Gallus gallus</i>)	1.1			1.1			
kur domácí - sebritka zlatá černě lemovaná (<i>Gallus gallus</i>)	1.3			1.3			
kur domácí - valaška koroptví (<i>Gallus gallus</i>)	1.2						1.2
kur domácí - vranohlávka (<i>Gallus gallus</i>)		2.2					2.2
kur domácí - vyandotka zdrobnělá (<i>Gallus gallus</i>)	1.3						1.3
kur domácí - vyandotka zdrobnělá bílá (<i>Gallus gallus</i>)	1.4			0.1			1.3
kur domácí - vyandotka zdrobnělá černobílá (<i>Gallus gallus</i>)	1.3						1.3

kur domácí - vyandotka zdrobnělá modrá (<i>Gallus gallus</i>)	1.2						1.2
labuť velká (<i>Cygnus olor</i>)	1.0						1.0
nandu pampový (<i>Rhea americana</i>)	1.3						1.3
papoušek vlnkovaný (<i>Melopsittacus undulatus</i>)	3.3						3.3
papoušek zpěvavý (<i>Psephotus haematonotus</i>)	1.1						1.1
páv korunkatý (<i>Pavo cristatus</i>)	2.2						2.2
perlička domácí (<i>Numida meleagris</i>)	1.3.5						1.3.5
poštolka obecná (<i>Falco tinnunculus</i>)	0.0.1						0.0.1
pštros dvouprstý (<i>Struthio camelus</i>)	1.2						1.2
puštík obecný (<i>Strix aluco</i>)	0.0.3				0.0.1		0.0.2
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	1.1						1.1
zrzohlávka vdovka (<i>Dendrocygna viduata</i>)	1.0						1.0

třída český název latinský název	plazi			Reptilia			stav k 31.12.
	stav k 1.1.	příchod arrival	odchod depart.	úhyn death	jiné úbytky	narození birth	
želva nádherná (<i>Trachemys scripta elegans</i>)	0.0.4						0.0.4
želva žlutohnědá (<i>Testudo graeca</i>)		1.3					1.3
želva čtyřprstá (<i>Testudo horsfieldii</i>)	1.0						1.0
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)		1.1		1.0			0.1
užovka podplamatá (<i>Natrix tessellata</i>)		0.0.3					0.0.3
užovka stromová (<i>Zamenis longissimus</i>)		0.0.1					0.0.1

třída	ryby	Pisces	stav k 31.12.
český název <i>latinský název</i>			
karas zlatý (<i>Carassius auratus</i>)			20
závojnátka čínská (<i>Carassius auratus</i>)			50
plotice obecná (<i>Rutilus rutilus</i>)			20
perlín ostrobřichý (<i>Scardinius erythrophthalmus</i>)			15
karas stříbřitý (<i>Karassius auratus</i>)			5
kapr obecný (<i>Cyprinus caprio</i>)			6
okoun říční (<i>Perca fluviatilis</i>)			2
lín obecný (<i>Tinca tinca</i>)			2
celkem			120

Zpráva veterinárního lékaře a zoologa trochu jinak:

Roční „summary“ po měsících

Vybrány zajímavé případy možná i „rady“ pro některé kolegy

Leden

- Buvol domácí – 1,0

Příznaky: samec leží, nevstává, po podání krmení žere a pije, káli a močí pod sebe.

Dg: oboustranná „paréza“ pánevních končetin.

T: odběr krve z ocasní žíly na biochemické vyšetření, mírně zvýšená glukóza a kreatinin, ostatní parametry v normě.

T: aplikace analgetik, antibiotik do svalů - po třech dnech výrazné zlepšení. Buvol se postavil a známky ochrnutí vymizely.

Příčina onemocnění: nejasná, ale nelze vyloučit traumatickou příčinu a s ročním odstupem je to téměř jisté, protože buvol je již 1 rok bez potíží.

- Watussi – samice „Fany“

Příznaky: kulhání na přední levou nohu.

T: úprava paznehtů, při které byla zjištěna pododermatitida, aplikace analgetik, antibiotik - po třech dnech výrazné zlepšení, po týdnu kulhání vymizelo.

- Pštros dvouprstý, nandu pampový – preventivní odčervení proti endo a ekto parazitům.

- Kočka sibiřská 0,2 - Sonografické vyšetření na březost, která nebyla potvrzena.

Únor – měsíc porodů

- Ovce cápová 0,1

Příznaky: 7.2. apatie, nechutenství, poruch CNS – otáčí hlavu na sin. Stranu.

Dg: ulehnutí před porodem – hypokalcemie

T: podání antibiotik, analgetik, infúze 20% glukózy, NaCl a aplikace kalciových preparátů, po dvou dnech výrazné zlepšení, ovce se postavila a začala žrát, motorické poruchy vymizely, pokračování v podávání kalciových preparátů a antibiotik.

Porod: 11.2. narození a odchov zdravé jehničky.

- Koza karpatská 0,1

Příznaky: přes noc porod – narození mrtvé kozičky, ráno koza mečí a je neklidná.

T: gynekologické vyšetření a zjištění plodu v děloze, vybavení odumřelého plodu – kozlík výplach dělohy a aplikace antibiotik lokálně do dělohy a celkově i.m. po dobu 3 dnů.

Dg: zmetání - vyšetření plodu ani krve neprokázalo infekční příčinu.

- Ovce mongolská - beran (nejstarší v chovu)

Příznaky: 14.2. apatie, nechutenství, ulehnutí, opistotonus / zvrácení hlavy dozadu/, křečovitě pohyby předních končetin, ztížené dýchání, výrazná vyhublost.

T: podání antibiotik, analgetik, infúze 20% glukózy, NaCl a aplikace kalciových preparátů a B-neuronu, po dvou dnech zlepšení, beran se ještě nepostavil, ale začal žrát, křeče končetin a opistotonus vymizely, pokračování v podávání kalciových preparátů a antibiotik.

Beran se začínal stavět 16.2. a 18.2. opakované infúze glukózy a NaCl, 19.2. beran opět ulehl. Odběr trusu na parazitologii. Odběr krve na hematologii a biochemii, výsledky fyziologických hodnot výrazně nezměněny, nižší celková bílkovina a kreatinin, hematologie v normálu.

22.2. vzhledem k tomu, že se beran opět výrazně zhoršil, přistoupili jsme k euthanasii.

Dg: dle koprologického vyš. byly zjištěny larvy plicnivek, oocysty kokcidii a vajíčka GIN.

- Ovce mongolská – 1,0

Příznaky: zaklíněná zadní nožka v roštu – zlomená.

Prog: nepříznivá – euthanasie.

- Koza kašmířská – chovný kozel „Kájínek“ - neustále utíká z výběhu, odchovanec ze ZOO Olomouc.

Příznaky: silné kulhání na pravou pánevní končetinu.

T: byl oddělen od stáda a zavřen do boxu, aplikace antibiotik a dlouhodobé podávání analgetik, po měsíci kulhání vymizelo.

- Lama krotká – chovný samec

Příznaky: ulehnutí, ztížené dýchání, z tlamy a úst výtok pěny a zbytků krmiva.

Dg.: akutní nadmutí, které bylo způsobeno nekázní návštěvníků - krmením čerstvých rohlíků.

T: trokarování, analgetika, digestiva, preparáty na podporu činnosti jater, infúze NaCl do žíly.

Výsledek: úhyn 20 min. po zahájení léčby.

Březen

- Kůň shirsky - klisny Queen a Midnight Lady

Příznaky: podlomy

Příčiny: predispozice – dlouhé rousy a klimatické podmínky, parazité, vlhká stáj v zimním období.

T: ostříhání a vyholení srsti v místech zaschlých strupů, omytí jod. preparátem a vtírání masti. Flamigel, po pravidelném ošetření výrazné zlepšení a vyhojení postižených míst.

- Kůň fjorský 1,2 a kůň shirsky 0,2

Prevence: zdravotní zkoušky odběry - stěry na vyš. infekční metritis. Negativní.

- Koza kašmírská – 0,1

Příznaky: krvavý až hnisavý výtok z pochvy.

Dg: zadržené lůžko po porodu

T:gynekolog.ošetř; 3x výplach Lotagenem, aplikace antibiotik lokálně – tableta i celkově do svalu po 7 dní, uzdravení.

- Velbloud dvouhrbý – samec „Romeo“

Příznaky: tržná a bodná rána „v podpaží“.

Příčina: vzájemné napadení samců jako domácího a velblouda dvouhrbého.

Výsledek - bodná a tržná rána v levém podpaží vel-blouda, která silně krvácela.

Velbloud byl zahrán do boxu stáje, rána zafixovaná a zrevidovaná. Zjistili jsme, že v blízkosti se nachází druhá rána, která je menší, ale hlubší. Roh pronikl do mezižebního prostoru, až do dutiny břišní. Velbloud pravidelně dýchal, ale hrozilo vyřeznutí střev. Padlo rozhodnutí velblouda uspat a ránu sešít. Náркоza

proběhla bez komplikací v kombinaci xylazin-ketamin.

Po vyvázání velblouda a přípravy operačního pole, jsme obě rány sešili. Nasadili jsme ATB a analgetika. Probouzení velblouda proběhlo bez exscitací. Každý den jsme rány kontrolovali, zda nedošlo k uvolnění stehů. Za týden jsme velblouda opět zafixovali bez narkózy, ránu omyli roztokem Betadiny a aplikovali mast Braunovidon. Obě rány se velmi dobře hojily, bez příznaků zánětu. Stehy byly vstřebatelné a ponechány do zhojení. Velblouda jsme po měsíci vypustili do výběhu. Po vyléčení tak mohlo dojít k transportu do ZOO Brno, za účelem zjištění jeho pohlavní aktivity a schopnosti páření.

Bylo to druhé vzájemné střetnutí těchto dvou samců. K prvnímu napadení došlo v roce 2009, vzniklé tržné rány v podpaží byly léčeny konzervativně, viz výr. zpráva 2010.

- Koza angorská 0,1 kuriózní případ

Příznaky: koza pobíhala po výběhu a stále hlasitě mečela, občas se zastavila a otáčela hlavu k zadní části těla. Při bližším ohledání bylo zjištěno, že z pochvy je vytlačována hlavička kůzle, sevřená v oblasti krku a kůzle mečelo. Kozu jsme se snažili nahnat do boxu. Pobíhala po výběhu a vyděšeně mečela a ze zadu mečelo kůzle, které stále žilo. Po několika minutách jsme kozu zahrnali, rychlým zákrokem kůzle uvolnili z porodních cest a vytáhli. Po vyšetření dělohy jsme další kůzle nenašli. Koze jsme aplikovali antibiotika a preparáty na involuci dělohy. Tento kuriózní porod přežila koza a odchovali jsme i kůzle. Příroda je sice všemocná, ale v tomto případě byl lidský zákrok za pět minut dvanáct.

- Kočka sibiřská 0,2 „Fíbí“ a Fany“

Příznaky: hnisavý výtok z pochvy

Sonografickým vyšetřením a vyšetřením krevního obrazu byla vyloučena pyometra.

Dg: vaginitis

T: aplikace antibiotik s prodlouženým účinkem, vyléčena.

Duben

- Kočka sibiřská 1,0 „George“

Příznaky: nechutenství, hubnutí, plstnatění srsti.

T: klinickým vyšetřením zjištěn silný zánět dásní / gingivitis/ s podezřením na calicivirózu koček.

Byly odebrány vzorky – stěry z dásní a odvezeny do Biovety, a.s. na vyšetření.

Prognóza se potvrdila, kocourovi jsme nasadili ATB a krmnou dávku – (granule) jsme zvlhčovali, dostával i maso, rýži, těstovinová kolínka. Potravu přijímal lépe a začal trochu přibírat na váze. V květnu opět přestal žrát, a tak jsme přistoupili k euthanasii.

Vzhledem k tomu, že toto onemocnění je přenosné a nevléčitelné, prohlédli jsme i zbylé dvě kočky. Byly zjištěny stejné příznaky jako u kocoura, ale v menším rozsahu. Opět jsme nasadili ATB a změnu krmné dávky. I u koček se začala živá váha po delší době zvyšovat a jejich zdravotní stav se stabilizoval.

- Kůň shirský 0,1 Queen“

Příznaky: porod – narození klisničky a zadržení lůžka po porodu / u tohoto plemene predispozice/

T: infúze i.v. roztokem NaCl a oxytocin inj. Celé lůžko bylo do čtyř hodin vypuzeno samovolně.

Aplikace ATB a analgetik.

- Prase přeštické 0,1

Příznaky: silné kulhání a krvácení, fixace „brzdou“ a lanem za přední končetinu.

Dg: prasknutí spárku ze spodní části, ošetření rány výplachem Betadiny, použití ATB masti a přiložení tlakového obvazu. Celkově aplikace antibiotik a analgetik po 3-5 dní, převaz za 3 dny

Kulhání vymizelo a rána se vyhojila bez příznaků zánětu.

Květen

- Lama krotká 1,0. „Barnabáš“

Anamnéza: stáří 2 měsíce porod, který nasvědčoval, že uložení plodu nebylo fyziologické, sameček po porodu projevoval příznaky opistotonu – hlavička zvrácená dozadu, nožičky podložené, sám se nepostavil, stále padal na jednu nebo druhou stranu.

Rozhodovali jsme se, zda provedeme euthanasii nebo vyhraje „příroda“. Zjistili jsme, že sací reflex je zachován a matka jeví o mládě zájem. Porod proběhl odpoledne, a tak jsme mu dali do rána druhého dne šanci. Sami jsme byli překvapeni, že sameček přežil. Postavil se a v průběhu dne byl spatřen ošetřovatelem, že pije. Příroda zvítězila, ale přesto se v průběhu jeho dalšího života / 1-2x za měsíc/ objevovaly příznaky s poruchou CNS. Nekoordinované pohyby, vyvracení hlavičky a polehávání. Ostatními členy stáda byl utiskován a i to se projevilo na jeho tělesném vývinu, který byl zpožděný. Aplikovali jsme preparáty skup B, B-neuron a analgetika. V dubnu jsme pořídili nového mladého samce, který našeho začal agresivně napadat, honit po výběhu a kousat. Samečka jsme oddělili do boxu a sháněli jsme pro něho jiný domov. Ujala se ho sestřička z veterinární kliniky, avšak měsíční izolací a sníženou schopností pohybu a poleháváním se u něho vytvořil zánět hlezenního kloubu, který vedl až k patologickým, nevratným změnám hlezenního kloubu.

Požádali jsme kolegy z Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, jmenovitě

MVDr. Milana Dvořáka a MVDr. Iva Blažek Fialovou – odborníky v oblasti ortopedie o pomoc. Po posouzení rentgenových snímků a klinickém vyšetření „Barnabáše“ bylo rozhodnuto o provedení artrodeze /znehynění/ hlezenního kloubu. Po provedené operaci se zdálo být vše v pořádku, Barnabáš se pouštěl ve výběhu do delších procházek, ale s tím jak rostl, zesílil a přibral na hmotnosti, bohužel neslil znehyněný kloub, kosti a hlavně svaly na postižené končetině. Lamák stále více odpočíval a polehával, až nebyl schopen vlastními silami vstát a chodit. Chvilku jsme uvažovali o další operaci, ale nakonec bylo po konzultaci s MVDr. Dvořákem rozhodnuto provést euthanazii.

- Koza hnědá, koza walisská a koza karpatská

Příznaky: po porodu „edém vemene“ bez příznaků zánětu.

T: ATB do vemene na zaprahnutí po vydojení do každé půlky půl indikátoru.

- Kůň shirský 0,1 Midnight Lady“

Příznaky: porod – narození klisničky a zadržení lůžka po porodu.

Zoopark chová dlouhou řadu let koně, ale s tak železnou pravidelností se po porodu setkáváme se zadrženým lůžkem až od chvíle, kdy u nás začaly rodit shirské klisny. Bylo to horší než u klisny Queen, objevily se i příznaky kolikových bolestí, klisna byla nervózní, lehala a zase vstávala, byla neklidná.

T: infúze i.v. roztokem NaCl a oxytocin inj. Celé lůžko bylo do 12 hodin vypuzeno samovolně.

Aplikace ATB a analgetik po dobu 5 dní.

- Velbloud dvouhrbý 0,1 „Julie“

Dne 22.7.2011 došlo k napadení velbloudice“ Julie“ samcem jako domácího „Timurem“. viz zpráva zoologa.

V odpoledních hodinách zaslechl ošetřovatel „řev“ ze stáje a spatřil samce jako domácího. Při napadení velbloudice Julie. Velbloudice nemohla ze stáje uniknout a býk ji několikrát probodnul rohem v oblasti hrudníku a břicha. Rozlíčeného jako se mu podařilo oddělit a velbloudici vypustil do výběhu. Velbloudice po celou dobu, až do příjezdu doktora, pocházela zmateně po výběhu a z přední části hrudníku jí tekla krev. Podařilo se nám ji zahnat do boxu stáje, kde byla uspána kombinací Xylazin 2% a Narketan 10% (ketamin). Narkóza a ulehnutí proběhly bez komplikací, velbloudice lehla na hrudník a po 15 min. byla povalena na levou stranu. Byly vyvázány všechny čtyři končetiny, aby se vytvořil přístup k revizi a ošetření bodných ran.

Zjistili jsme, že má hlubokou bodnou ránu v mezinoží, v pravé části hrudníku a další tři hluboké rány v pravé břišní stěně. Proběhla příprava operačního pole omytí, dezinfekce a první šití rány na hrudníku. Rána přestala krváčet. Doposud velbloudice pravidelně dýchala. Při přípravě šití ran na břišní stěně začala velbloudice dýchat nepravidelně, dýchání se zhoršovalo až došlo k srdeční zástavě a uhynula. Doba od napadení po uvedení do narkózy byla jedna hodina a fixace s operačním zákrokem byla hodina druhá.

Diagnóza: Čtyři hluboké bodné rány, kde rána v hrudníku zřejmě způsobila poranění vnitřní cévy, která způsobila silné krvácení a velkou ztrátu krve. Po sešití mohla céva dále krváčet do dutiny hrudní a došlo k selhání oběhového a dýchacího systému. Bodné rány v oblast břicha asi nebyly příčinou úhynu, protože následně po úhynu velbloudice byla provedena revize, rány chirurgicky zvětšeny a nebylo zjištěno poškození důležitých orgánů v dutině břišní.

- Ovce mongolská 0,1 ,koza karpatská 0,1 Ovce kamerunská 0,1

Dg.břišní kýla

Příčina: společné ustájení malých a velkých zvířat / ovce, kozy, velbloudi, jaci/ vede k vzájemným bojům zejména v období krmení a páření. To má za následek vzájemné poranění zvířat, která se dají léčit konzervativně – kulhání, otoky svalů a podobně, některá se ale musí léčit chirurgicky – rány tržné nebo bodné, které

prostupují hluboko do svalů nebo dutin a vznikají traumatické kýly. Takové kýly jsme operovali u výše zmíněných zvířat. Operace proběhly bez komplikací a chovné kusy byly zařazeny do vlastního stáda.

- Watussi 0,1

Dg: nezjištěna

Anamnéza: stáří 11 let, porod 1,0 duben 2011

Začátkem září začala kráva hubnout, potravu přijímala v malém množství, seno ne-
žrala vůbec, přijímala pouze zelené krmění a suché rohlíky, pila málo, kálela i močila

pravidelně v malých dávkách. Po výběhu se pohybovala „bez jiskry“.

T: Odebrání krve na hematologické a biochemické vyšetření.

Klinické vyšetření - fyziologické hodnoty byly v normě, pouze činnost předžaludků byla omezená. Podali jsme nálev Prodigestanu a léky na ochranu jater. Léčbu jsme opakovali, činnost předžaludků se zlepšila, ale kráva byla stále apa-

tická, dále hubla a chřadla. Posléze jsme ji zavřeli do stáje, kde ulehla, ale pila i podanou krmnou dávku přijala. Byla vysílená a sama, ba ani s pomoci ošetřovatelů se nepostavila. Nezměněný stav trval celý týden.

Výsledky laboratorních vyšetření ke stanovení diagnózy také nepomohly a ani konzultace s Doc.Pechovou z VFU Brno Katedry přežvýkavců žádné výsledky nepřinesla.. U krávy se začaly projevovat známky atrofie svalů, a tak jsme přistoupili k euthanasii.

- Nosál červený 1,0, Kuna lesní 0,1

Dg.: amputace ocasu

Příčiny: u nosála i kuny vzájemné napadení a pokousání

T: operace v narkóze, po aplikaci antibiotik i rekonvalescence proběhla bez komplikací a zánětu.

Prevence v zooparku

Preventivní činnost v zooparku zahrnuje zejména ošetření zvířat proti parazitům. U malých přežvýkavců a prasat jsme provedli odčervení proti endo a ekto parazitům přípravky Biomectin 1% inj., Panacur suspenze 10%, Aldifal 2,5% a další.

U lichokopytníků a sudokopytníků, psovitých a kočkovitých šelem jsme provedli vakcinace polyvalentními vakcínami pro daný druh.

Před připouštěcím obdobím jsme u hřebců a klisen provedli zdravotní zkoušky na infekční metritidu - výtěry z pohlavních orgánů.

Pro posílení imunitního systému u jednotlivých druhů zvířat jsme přidávali ke krmné dávce minerální látky a vitamíny ve formě lizů a roztoků.

Další veterinární činnost v zoo zahrnuje kontrolu zdraví zvířat při přesunech (prodeje, výměny, deponace...a pod.), která spočívá v odběrech krve a trusu na zdravotní zkoušky.

V ZOO PARKu Vyškov je zřízena záchytná stanice pro volně pobíhající psy ve Vyškově. V roce 2011 byla rozšířena o dalších 5 kotců.

I zde jsme v průběhu roku prováděli pravidelnou kontrolu zdravotního stavu s následnou vakcinací polyvalentními vakcínami a odčervěním nově příchozích psů.

MVDr. Dana Hyláková

Záchytné kotce pro psy

Dlouhodobě se věnujeme nejen péči o expoziční zvířata, ale nad rámec našeho zaměření provozujeme také 16 kotců pro zatoulané a následně Městskou policií Vyškov odchycené psy. Za hlavní pozitivum loňského roku můžeme považovat o 8% méně přijatých zatoulaných psů, nicméně se mnohem obtížněji umisťovali do nových rodin a trávili v našem zařízení mnohem delší dobu, než doposud. Nezájem lidí o pejsky bez domova a přesycenost „trhu“ psů je hrozbou do dalších let.

V roce 2011 bylo v kotcích umístěno celkem 77 psů, z nichž se 34 vrátilo zpět ke svým původním majitelům. Pro 27 psích bezdomovců jsme našli domov nový, bohužel dva pejsci uhynuli v důsledku zdravotních problémů vzniklých po aplikaci povinného očkování. Zbýlých 14 psů ke dni 31. prosince 2011 ještě stále čekalo na nového majitele v kotcích.

Během roku byla provedena reorganizace chovatelů na pracovištích a záchytné kotce dostal na starosti nový ošetřovatel, který se svého nového poslání zhostil velmi zodpovědně. Péče o kotce a jejich dočasné obyvatele se staly jeho hlavní pracovní náplní, a proto si nastolil nový řád a režim při práci s nimi. Téměř stálá přítomnost ošetřovatele v areálu stanice zajišťuje pravidelné odklizení výkalů, ošetření drobných zranění, dokonce i nezbytný pohyb mimo kotec a základní výcvik psů. Ten byl dříve téměř nemožný, neboť předchozí

ošetřovatelé měli na starost především svůj rajón v zoo a teprve ve zbývajícím čase se mohli věnovat psím kotcům. S venčením psů letos pomáhají i děti z výukových kroužků pod dohledem zodpovědného vedoucího.

Loňský rok zaznamenal pozitivní krok vpřed v péči o odchycené psy, ale z důvodu dlouhodobého pobytu psů ve stanici a již zmiňovaného nezájmu veřejnosti o poskytování trvalé péče pro naše „bezdomovce“ vznikají obavy z nedostatečné kapacity pro umísťování dalších jedinců.

Text a foto: Bc. Michaela Malcherová

ÚSEK MARKETINGU A VZDĚLÁVÁNÍ

PŘEHLED USKUTEČNĚNÝCH AKCÍ

04.01. **Ekotvárka** - (výroba zvířátka -losa- na špejli, hra: způsobem narativní pantomimy hrají děti pohádku)

13.01. **Exotika s CK Livingstone – Kambodža / Robert Bazika – cestovatelská přednáška**

20.01. **Exotika s CK Livingstone – Kilimandžáro – safari – fotbal v JAR / Ruda Švaříček – cestovatelská přednáška**

21.01. **Zvířátkový karneval** (hravé odpoledne pro děti na motivy pohádky O nenasytné Růženě)

27.01. **Exotika s CK Livingstone – Tváře Himálaje / Roman Kübelbeck – cestovatelská přednáška**

29.01. **Společenský ples ZOO PARKU Vyškov** - v Sokolském domě ve Vyškově

01.02. **Ekotvárka** (výroba nástěnného metru z papíru, obrázky zvířátek lepíme na pruh papíru, povídáme si, které je větší a menší, seznámení se starými mírami, práce s metrem)

03.02. **Exotika s CK Livingstone – Kostarika / Ilona Götzová – cestovatelská přednáška**

10.02. **Exotika s CK Livingstone – Austrálie a Nový Zéland / Zuzana Pochylá – cestovatelská přednáška**

17.02. **Exotika s CK Livingstone – Búthán – Poslední Šangri-la / Lukáš Bártek – cestovatelská přednáška**

24.02. **Exotika s CK Livingstone – Západní Afrika – Mali – Burkina Faso / Zdeněk Hrubý – cestovatelská přednáška**

01.03. **Ekotvárka** (čarodějná: košťata z klacků a papíru, čarodějnický tanec, amulet (barvení kamínku), čarodějnice z kolíčku na prádlo, kouzlení, vaření „chechtacího“ lektvaru)

03.03. **Exotika s CK Livingstone – Peru a Bolívie** / Zuzana Kačerovská – cestovatelská přednáška

10.03. **Exotika s CK Livingstone – Výstupy na nejvyšší hory Afriky** / Marek Telička – cestovatelská přednáška

17.03. **Exotika s CK Livingstone – Sýrie a Libanon** / Tomáš Šamil Raděj – cestovatelská přednáška

24.03. **Exotika s CK Livingstone – Zapomenutý svět Venezuely** / Darja Milošová – cestovatelská přednáška

31.03. **Exotika s CK Livingstone – Írák – Bagdád během americké okupace** / Tomáš Šamil Raděj – cestovatelská přednáška

05.04. **Ekotvárka** (velikonoční: tradiční hry, pečení jidášů a výroba kuřátka)

09.04. **Den ptactva** (tradiční oslava návratu tažných i přezimujících opeřenců, zábavné odpoledne pro rodiče s dětmi, soutěže, hry, kvízy pro děti)

23.04. **Den Země** (aktivní odpoledne s ekologickým zaměřením, ochrana naší planety, divadelní představení a hry pro děti, spolupráce s firmou Ekokom)

03.05. **Ekotvárka** (Den matek – pečení perníkového srdce, děti připravují netradiční výrobky z ovoce, zeleniny, pečiva – nazdobené do postaviček na špejích pro maminky, hry)

06.05. **Den Země pro ZŠ Purkyňova** (ekologické aktivity pro první stupeň ZŠ, cca 160 dětí)

07.06. **Ekotvárka** (Den otců – malování na sklenice - pивní, džus, víno, výroba rámečku a do něj fotka dítěte, Hry: co by byl táta, kdyby byl zvíře (i máma a dítě), sedíme v kroužku a povídáme si, co děláme rádi s tátou)

10.09. **Skautské safari** (putování po ZOO, naučná stezka o zvířatech, spolupráce se skautským střediskem ve Vyškově)

13.09. **Ekotvárka** (program pečení chleba - „Od semínka k chlebu“ (program připravovaný pro 1.-3. třídu, odzkoušení programu)

17.09. **Zemáková pát'** - Kdo by nevěděl co to zemáky jsou a k čemu všemu se dají použít, ten se to u nás dozvěděl. (oslava sklizně brambor na Hanáckém statku, bramborová slavnost pro malé i velké, ukázky práce na statku v době sklizně, cimbálová muzika...)

01.10. **Den zvířat** – ukončení letní sezóny - kulturní vystoupení, soutěže a hry pro děti na počest patrona zvířat sv. Františka z Asii. Každoroční oslava svátku všech zvířat, zábavné odpoledne pro děti)

04.10. **Ekotvárka** (výrobky z přírodnin – suché plody nalepované včelím voskem na překližku, hry se suchými plody)

14.10. **Strašidelná zoo** – večerní strašidelná cesta po Zoo pro malé děti i jejich rodiče s plněním drobných úkolů mezi strašidly vydlabanými z dýní. (stezka odvahy pro malé děti, navazuje na týdenní práci několika tříd žáků ZŠ Vyškov, Nádražní 5, kteří připravují z dýní strašidla)

21.10. **Cesta do pravěku** - Noční cesta pro rodiče s dětmi potměným dinoparkem s výjevy z doby druhohor a čtvrtohor).

01.11. **Ekotvárka** (výroba magnetek z kartonu, pečení z listového těsta, hry s magnety o magnetech)

13.11. **Martinské posvícení** - Svatomartinské období je čas hodovní neboli posvícenský. Pro tyto slavnostní chvíle se vykrmovaly husy. Proč se pekla zrovna husa a na jaký způsob, se návštěvníci dozvěděli v Hanáckém statku. Řemeslné dílničky, ochutnávka pokrmů

29.11. **Ekotvárka** (vánoční pečení a zdobení perníčků, povídání o koření a očichávání, čertovská hra Z pekla do pekla)

03.12. **Kulíškárný** – mikulášským odpolednem provázel rozpustilý čertík Kulíšek, Mikuláš i hodný andílek. (mikulášský program, cesta do pekla, čertovské a andělské úkoly, vánoční divadelní pohádka)

17.12. **Vánoce na statku** – národopisné soubory Klebetníček a Trnka v tradičním pořadu zvyků, koled a říkanek v době adventní a vánoční – Živý hanácký Betlém. Již po patnácté proběhl program plný vánoční pohody. Letos jsme vyměnili tradiční Dvoreček naší babičky za nové prostory Hanáckého statku. Vánoční písně v podání pěveckých sborů Hudební školy Aleše Musila, dílničky s vánočními zvyky a stánek s vánočními pochutinami)

Programy pro celou rodinu

Jedním z cílů zoologických zahrad je nabízet poznávání fauny a flóry ať již tuzemské či cizokrajné. Další náplní zoo je vzdělávat děti, mládež, ale i dospělé a vést je k pozitivnímu vztahu ke zvířatům a přírodě. V neposlední řadě nabízí také akce pro veřejnost ať již vzdělávací či pouze zábavné.

V červnu uplynulého roku otevřel vyškovský zoopark nový objekt - Centrum environmentálního vzdělávání Hanácký statek. Tyto prostory lidem nabízejí nejen nové rozměry návštěvy v zoo a aktivní prohlídku repliky hanáckého statku z konce

19. století a environmentální části, ale také možnosti dalších programů pro veřejnost. Statek nás posunuje o století zpět, a proto přibýly do výčtu našich programů víkendové akce zaměřené na dobu dávno minulou, zapomenutá řemesla a dávný život na vesnici s tradicemi a oslavami.

Vzdělávací programy 2011

ZOO PARK Vyškov nabízí mateřským a základním školám vzdělávací programy již několik let a zájem o ně je rok od roku stále větší. Tématicky jsou programy zaměřené zejména na domácí zvířata a domestikaci vzhledem k tomu, že právě na domácí zvířata je naše zoo specializována.

V době od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 navštívilo 2495 dětí z mateřských a základních škol celkem 114 vzdělávacích programů. Z toho 51 programů absolvovalo 1159 žáků ZŠ a 63 programů pak 1336 dětí z MŠ.

Nabízíme 2 varianty vzdělávacích programů:

1. Návštěva lektora v mateřské školce – cca 45-ti minutový program.
2. Program v zooparku – cca 1,5 hodinový blok (kombinovaný program – část probíhá venku, část v budově zooparku, dle počasí).

Program probíhá formou interaktivní výuky založené na metodách výchovné dramatiky a učení prožitkem. Dítě získává znalosti aktivním hraním. Program je vždy motivován pohádkovým příběhem, kterým je provází kašpárek nebo vybrané zvířátko. Děti společně s ním putují po příběhu, hrají si a povídají o zvířátkách.

Cena programu v MŠ je 20,- Kč/dítě (plus případná cestovní náhrada). Lektor dojíždí do vzdálenosti cca 20 km. V takovém případě si připočítává cestovné 4,- Kč/km.

Vzdělávací program v zoo stojí 40,- Kč/dítě, pedagogický doprovod má na 15 dětí jeden vstup zdarma.

V roce 2011 byly nabízeny tyto programy:

Pro mateřské školy

Zvířátka a loupežníci (téma: domácí zvířátka)

Jak koťátko zapomnělo mňoukat (téma: domácí zvířátka)

Získané znalosti: zvuky zvířat, čím jsou zvířata užitečná, rodinky zvířat – názvosloví, čím se živí, schopnosti zvířat, obydlí zvířat, život na statku.

Hrátky se zvířátky (předškoláci)

Užitek zvířat, rodinky zvířat, zvuky zvířat, základní stavba těla.

Trampoty Ošklivého káčátka (téma: ptáčci)

Získané znalosti: zvuky ptáků, stavba vejce, vývoj kuřete, základní stavba těla, ptačí obydlí, seznámení s nejznámějšími ptáky.

Lesní pohádka – lišák Emil (téma: lesní zvěř)

Život lesních a polních zvířátek. Způsob života, potrava, mláďata, pelíšky, jak zvířátka přežívají zimu.

Jak krtek uzdravil myšku (téma: rostliny, fauna a flóra celého světa)

Známé rostliny naší země, jejich význam, rostliny a zvířata v různých klimatických podmínkách.

Žabka a počasí (téma: počasí ve čtyřech ročních obdobích, koloběh vody, bouřka, mlha).

Pro základní školy

Vzdělávací programy jsou určeny pro 1. i 2. stupeň základní školy, vzhledem k jejich obsahu probíhají buď v předem daných měsících, nebo celoročně. Současně je u programu uvedeno, zda probíhá venku nebo v budově.

Doba trvání programu: většinou 2 vyučovací hodiny.

Cena programu: 40 Kč za žáka/studenta (odpovídá ceně vstupného do zooparku), jeden pedagogický doprovod na 15 dětí zdarma, po programu je možná volná prohlídka ZOO a environmentálního centra Hanácký statek.

1. stupeň

Jak krtek uzdravil myšku (1. tř. - téma: fauna a flóra celého světa)

Známé rostliny naší země, jejich význam, rostliny a zvířata v různých klimatických podmínkách.

Zvířátka na statku (1. - 4. tř.)

Rodinky zvířat, užitek domácích zvířat, péče o zvířata, život na statku, potrava, základní stavba těla zvířat, zvuky zvířat...

Haló, haló, kuře se nám vyklubalo (1. - 4. tř.)

Program je zaměřen na základní znalosti ptačí říše. Stavba vejce, vývoj kuřete, krmiví a nekrmiví ptáci, ptačí biotopy a jejich obydlí, stavba těla, znaky ptáků...

Lesní zvířátka (1. – 5. tř.)

Život lesních a polních zvířat. Způsob života, potrava, mláďata, pelíšky, jak zvířata přežívají zimu.

Jak zvířata zdomácněla (5. tř.)

Pojmy ochočení, zajetí, domestikace, důvody a způsoby domestikace, časové zařazení, centra domestikace, domestikovaná zvířata Evropy, Asie, Ameriky, Afriky, plemenitba, užitek domácích zvířat z hlediska historie, náboženská hlediska domestikace.

Ptačí příběhy (5. tř.)

Hlasy ptáků, stavba vejce, vývoj kuřete, tažní a stálí ptáci, krmiví a nekrmiví, všežraví - semenožraví - dravci, ptačí biotopy, hnízda, stavba ptačího těla...

Nové programy od podzimu 2011

Od semínka k chlebu

(1. – 3. tř.) - Co všechno musí semínko zažít, než se z něho stane chléb? Jak se hospodařilo na polích za našich praprababiček? Seznámení s různými druhy obilnin, pečení chlebíčků.

Dřeviny v zooparku – (5. tř.), květen, červen, září, říjen (venku i uvnitř). Určování vybraných dřevin rostoucích

nejen v zooparku, význam stromů pro člověka a ostatní organismy, fotosyntéza (program probíhá venku i uvnitř).

Voda a život v ní – (4. - 5. tř.), květen, červen, září, říjen (venku i uvnitř)

Hydrobiologická pozorování živočichů a jejich určování pomocí obrázkového klíče, oběh vody v přírodě, znečištění a čištění vody, kde se bere pitná voda...

Ze života hmyzu – (4. - 5. tř.), celoročně (uvnitř)

Co dělá hmyz hmyzem a čím se odlišuje od ostatních skupin živočichů, jak je přizpůsoben různým prostředím, vývoj a proměna hmyzu. Ukázka chovu brouků a jejich jednotlivých stádií.

2. stupeň

Jak zvířata zdomácněla (6. – 9. tř.)

Pojmy ochočení, zajetí, domestikace, důvody a způsoby domestikace, časové zařazení, centra domestikace, domestikovaná zvířata Evropy, Asie, Ameriky, Afriky,

plemenitba, užitek domácích zvířat z hlediska historie, náboženská hlediska domestikace.

Ptačí příběhy (6. – 9. tř.)

Hlasy ptáků, stavba vejce, vývoj kuřete, tažní a stálí ptáci, krmiví a nekrmiví, všežraví - semenožraví - dravci, ptačí biotopy, hnízda, stavba ptačího těla...

Nové programy od podzimu 2011

Dřeviny v zooparku – (6. - 9. tř.), květen, červen, září, říjen (venku i uvnitř)

Určování vybraných dřevin rostoucích nejen v zooparku, význam stromů pro člověka a ostatní organismy, fotosyntéza (program probíhá venku i uvnitř).

Voda a život v ní – (6. - 7. tř.), květen, červen, září, říjen (venku i uvnitř)

Hydrobiologická pozorování živočichů a jejich určování pomocí obrázkového klíče, oběh vody v přírodě, znečištění a čištění vody

Ze života hmyzu – (6. - 7. tř.), celoročně (uvnitř)

Co dělá hmyz hmyzem a čím se odlišuje od ostatních skupin živočichů, jak je přizpůsoben různým prostředím, vývoj a proměna hmyzu. Ukázka chovu brouků a jejich jednotlivých stádií. Hmyz v potravním řetězci.

Ochrana přírody v ČR – (8. - 9. tř.), celoročně (uvnitř)

Chráněná území ČR (maloplošná i velkoplošná), chráněné druhy rostlin a živočichů; péče o chráněná území, legislativa (zákon na ochranu přírody, natura 2000), mezinárodní ochrana přírody – CITES (obchod s ohroženými druhy rostlin a živočichů).

Živočichové v lidských sídlech – (6. – 7. tř.), celoročně (uvnitř)

Žijí s námi v bytech, domech, na dvorku či zahradě; někteří jsou užiteční, jiní naopak nebezpeční, pojďme je společně poznat.

Domácí ekologie – (6. – 9. tř.), celoročně (uvnitř)

Jak a proč třídit odpad, co se děje s vytříděným odpadem ve Vyškově, co je to recyklace a ekologické značky.

Text: Mgr. Marcela Kopřivová a Mgr. Hana Vymazalová

V ZOO PARKU Vyškov vyrostl recyklační ekokoutek (tisková zpráva)

Vyškov (19. prosince 2011) - Unikátní ekokoutek, který atraktivní a zábavnou formou prezentuje problematiku třídění a využívání odpadů, začal 17.12. fungovat ve Vyškově. Téma návštěvníkům tamního zooparku zprostředkovává speciální informační tabule s otočnými válci se vzorky recyklovaných materiálů. Z těch je také vyrobena většina prvků a mobiliáře. Ekokoutek vznikl díky společnému projektu autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., Jihomoravského kraje a ZOO PARKU Vyškov.

„Na malém prostoru jsme se snažili zprostředkovat malým i velkým návštěvníkům vyškovského zooparku zajímavé informace o třídění odpadu a jejich recyklaci,“ uvedl Milan Hroudný z autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., která informační aktivity na podporu třídění odpadů v Jihomoravském kraji financuje.

Expozice je umístěná v prvním podlaží budovy environmentálního vzdělávacího centra Hanácký statek. Hlavním prvkem je informační panel s 9 průhlednými otočnými válci. V nich jsou umístěny ukázky recyklovaných materiálů z vyříděných odpadů – například takzvaný PET-flake – rozdrčené a vyčištěné „vločky“ z plastových lahví, které následně slouží třeba k výrobě umělých vláken. „Ve válcích si zájemci mohou prohlédnout také materiály či výrobky z papíru, nápojového kartonu a skla. Informační tabule obsahuje kromě otočných válců také zajímavé údaje týkající se třídění a rovněž informace o výrobě a zpracování jednotlivých komodit včetně popisu prezentovaných exponátů,“ doplnil Hroudný.

Díky umístění ekokoutku v interiéru stodoly statku bylo možné do expozice zabudovat specifické prvky, které potěší především menší děti. Z domků, které jsou vyrobené z recyklovaného plastu, si mohou za asistence rodičů postavit celé „městečko“, které je možné různě obměňovat, v každé své podobě však bude především báječnou prolézačkou.

Součástí recyklačního koutku jsou i hrací prvky vyrobené z recyklovaného papíru, například zvířata, kostky či kartonové domky. Na své si ale přijdou i větší děti a dospělí. Ti totiž budou mít k dispozici dotykovou obrazovku s krátkými tematickými filmy, a počítačovými aplikacemi o třídění odpadů pro děti i dospělé. Samozřejmě jsou pak odpočívadla, respektive lavičky vyrobené také z recyklovaného plastu.

„Expozice věnovaná třídění a využití odpadů účelně doplnila témata z oblasti životního prostředí, která už v našem environmentálním statku prezentujeme. Věříme, že se zábavná a hravá forma prezentace bude líbit nejen dětem, ale i dospělým návštěvníkům,“ popsala Marcela Kopřivová z vyškovského ZOO parku.

Stručně o aktivitách na podporu třídění odpadů

Cílem aktivit, které jsou součástí dlouhodobého projektu autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., a Jihomoravského kraje, je zvýšení množství a kvality separovaného odpadu. Obyvatelé Vyškova se v rámci projektu mohou mimo jiné setkat se speciálními polepem svozového automobilu společnosti RESPONO, zúčastnit se mohli také venkovních akcí se zábavným programem a soutěžemi. Podobný koutek jako ve Vyškově byl v těchto dnech zprovozněn v brněnské zoologické zahradě. Samotný Vyškov se letos v prestižní soutěži pro obce „My třídíme nejlépe“ umístil v kategorii měst na druhém místě. Více informací je k dispozici na internetových stránkách www.tridime-jihomoravsky.cz.

Mgr. Miroslav Grass

hlavní koordinátor
informačních aktivit
Eufour PR, s. r. o.
grass@eu4.cz
tel.: 777 152 707

Mgr. Marcela Kopřivová

marketing, vzdělávání
ZOO PARK Vyškov,
příspěvková organizace
marcela.koprivova@centrum.cz
tel.: 608 771 016

EKONOMICKO - SPRÁVNÍ ČINNOST

EKONOMICKÁ ČINNOST

Dotace a příspěvky

ZOO PARK Vyškov obdržel v roce 2011:

1/ od zřizovatele (Město Vyškov) příspěvek ve výši:

6 531 000 Kč na zajištění provozu

1 810 000 Kč na stavbu a vybavení environmentálního centra Hanácký statek

2/ od Ministerstva životního prostředí příspěvek v celkové výši **217 044 Kč.**

Státní dotace MŽP v rámci programu „Příspěvek zoologickým zahradám“, která je účelně rozčleněna do těchto dotačních titulů:

- Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoo
- Zapojení českých zoo do systému ochrany přírody ČR
- Spolupráce českých zoo v rámci mezinárodních programů ohrožených druhů, podpora členství a účasti českých zoo v mezinárodních organizacích

3/ ze Státního fondu životního prostředí na stavbu environmentálního centra Hanácký statek

ve výši **32 413 711 Kč.**

4/ příspěvek na mzdy od Úřadu práce Vyškov v celkové výši **446 332 Kč.**

Majetek - stav k 31.12.2011

Stavby	46 753 572,00
Pozemky	3 217 371,89
Dlouhodobý hmotný majetek	5 165 399,00
Dlouhodobý drobný nehmotný majetek	142 436,50
Dlouhodobý drobný hmotný majetek	3 664 287,60
Nedokončené investice	42 263 459,20

Zaměstnanost

K 31.12.2011 vykazoval ZOO PARK Vyškov 27 přepočtených zaměstnanců.

Přehled nákladů a výnosů za rok 2011 v celých tis.Kč

Ukazatel	Hlavní činnost		Vedlejší činnost	
	skutečnost k 31.12.11	skutečnost k 31.12.10	skutečnost k 31.12.11	skutečnost k 31.12.10
Náklady - třída 5	18 114	15 818	617	516
Z toho:				
Spotřeba materiálu	2 998	1 967	47	110
Spotřeba energie a ost.dod.	857	849	0	0
Opravy a udržování	847	951	0	34
Cestovné	73	65	0	0
Náklady na reprezentaci	39	34	0	0
Ostatní služby	3 078	2 840	84	57
Mzdové náklady	6 347	5 501	373	232
Zákon. sociální pojištění	2 155	1 822	104	79
Zákon. sociální náklady	346	310	0	4
Daně a poplatky	88	94	4	0
Odpisy DM	1 109	1 206	0	0
Ostatní náklady	177	179	5	0
Výnosy - třída 6	16 045	15 368	1 477	1 369
Z toho:				
Tržby z prodeje služeb	7 795	5 832	1 394	1271
Aktivace DHM	0	0	0	0
Úroky	0	1	0	0
Zúčtování fondů	0	535	0	0
Tržby z prodeje zvířat	133	191	0	0
Tržby z prodeje materiálu	147	125	0	0
Ostatní výnosy	9	81	83	98
Provozní dotace celkem	7 960	8 603	0	0
v tom: příspěvek na provoz	7 296	7 746	0	0
příspěvek na opravy	0	0	0	0
účelové dotace-MŽP	217	416	0	0
-ÚP	447	441	0	0
HV před zdaněním	-2 069	-450	860	853
HV po zdanění	-2 069	-450	767	873

Investiční akce v roce 2011

V roce 2011 byla úspěšně završena osmnáctiměsíční práce na vybudování **Centra environmentální výchovy Hanácký statek**. V loňské výroční zprávě jsme psali o zahájené výstavbě, v dubnu 2011 byla již stavba předána prováděcí firmou STAEG s. r. o. Vyškov. Po dovybavení a instalaci exponátů byla stavba představena odborné veřejnosti na slavnostním otevření 23. června a 25. června již začala sloužit návštěvníkům. Mohou tu shlédnout, tak jak bylo naplánováno, centrum v podobě moravského statku s akcentem na krajové podmínky a specifika i rozsáhlou prezentaci provázanosti lokální problematiky ke globálním tématům ochrany přírody. Nelze než znovu uvést, že projektově vše připravila společnost ARCHA 2000, spol. s r.o. Vyškov, pomoc se zpracováním žádosti o dotaci nám poskytla WISDOMA Praha a partnery projektu jsou Muzeum Vyškovska, DDM Vyškov, SZTŠ Vyškov a FAVUT Brno – Ústav navrhování 6.

V roce 2011 proběhlo také finanční vy-
pořádání celé akce. Projekt byl podpořen Státním fondem životního prostředí (SFŽP) v prioritní ose 7 – Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu. Na projekt přispěl SFŽP 85% z fondů Evropské unie a 5% z národních zdrojů. Dokrytí ve výši 10% hradilo město Vyškov. ZOO PARK Vyškov uhradil některé neuznatelné náklady projektu a vícepráce, vyvolané stavební činností. A kolik si tedy projekt vyžádat peněz?

celkové náklady projektu - 42 781 075 Kč
z toho uznatelné náklady pro dotaci – 39 160 014 Kč
z toho 90 % nákladů poskytl SFŽP – 35 244 012 Kč (za rok 2011 - 32 413 711 Kč)
10 % poskytl zřizovatel – město Vyškov – 3 916 000 Kč
náklady samotné stavby z toho byly 38 162 930 Kč

neuznatelné náklady a vícepráce hrazené ZOO PARKEM:

- na dovybavení – 1 193 403 Kč
- na stavební vícepráce – 2 427 660 Kč

Vzhledem k tomu, že se jednalo o dosud největší stavbu v historii ZOO PARKU, dovolte mi ještě jednou uvést, co vše návštěvník může v centru shlédnout, či co je v zázemí. Stavba zahrnuje rekonstrukci stávajícího objektu stodoly, novostavby repliky hanáckého statku z 19. století, spojovacího objektu, podzemních prostor multimediálního sálu s technickým zázemím a hospodářských přístřešků a chléva. Pro autenticitu byl vytipován dnes již zbouraný žudrový dům z Lysovic, ke kterému byla ovšem podrobně zpracována dokumentace. Součástí centra je stavba tepelného

čerpadla systému voda – vzduch, celá stavba je energeticky šetrná. Přístup je ze stávajících komunikací v zoo. Centrum je rozděleno do čtyř na sebe navazujících provozních celků. Expozice začíná v replice statku s přilehlým dvorem, v níž je návštěvníkům prezentován život na venkově 19. století, včetně chovu domácích zvířat. Ze statku návštěvníci projdou do soudobě pojaté statické expozice ve spojovacím objektu, jenž propojuje repliku se stávající stodolou. Přizemí stodoly je bohatě využito k prezentaci dobových zemědělských zařízení a dobových prací. Nachází se zde také schodiště s výtahem do podzemí, kde je umístěna terarijní expozice Moravská řeka, interaktivní sál, WC, úklidová komora a prostory pro technická zařízení (strojovna výtahu, klimatizace, vytápění). Po vertikální komunikaci či výtahem návštěvníci mohou vystoupit na nově vestavěnou výstavní galerii v horní části stodoly a do podkroví spojovacího objektu a statku. Vlastní expozice centra je členěna do osmi tematických celků:

1. Expozice zemědělské usedlosti	2. Voda
3. Půda	4. Krajina a biomasa
5. Ovzduší a klima	6. Zvířata využívají člověka
7. Člověk využívá zvířata	8. Biologické stavby

Trvalé expozice v centru jsou doplňovány předváděním ukázek tradičních řemesel a dovedností s tím, že nejlepší zážitek je z vlastních zkušeností a tedy že i návštěvníci mají možnost si řadu těchto technik sami vyzkoušet. Široké využití nabízí víceúčelový sál v podzemí – přednášky, výuka, projekce tematických filmů, cestovatelské přednášky.

Již od června je centrum skutečně bohatě využíváno, což jistě lépe popíše kolegyně a kolegové z úseku marketingu a vzdělávání, které zde odvádějí výbornou práci. Největší radost nám dělá spokojenost návštěvníků a jejich ohlasy.

Vzhledem k rozsáhlosti investice do Hanáckého statku jsme v roce 2011 neuskutečnili již další investiční stavbu, prováděly se pouze nutné opravy – techniky či přístupové cesty ke stodole.

Text: Ing. Dagmar Nepeřená

Návštěvnost roku 2011 v jednotlivých kategoriích

ZOO PARK

	vstupné	počet návštěvníků
Dospělý	60 Kč	5 928
Dítě	40 Kč	5 735
Dítě do 3 let	0 Kč	1 857
Celkem		13 520
Permanentky MC	200 Kč	416

DinoPark + ZOO PARK

	vstupné	počet návštěvníků
Dospělý	150 Kč	85 093
Dítě	100 Kč	62 455
Dítě do 3 let	0 Kč	15 484
ZTP Dospělý	70 Kč	1 211
ZTP Dítě	40 Kč	520
VIP	0 Kč	11 122
Celkem		175 277
Celoroční dospělý	450 Kč	361
Celoroční dítě	200 Kč	381

Návštěvnost celkem

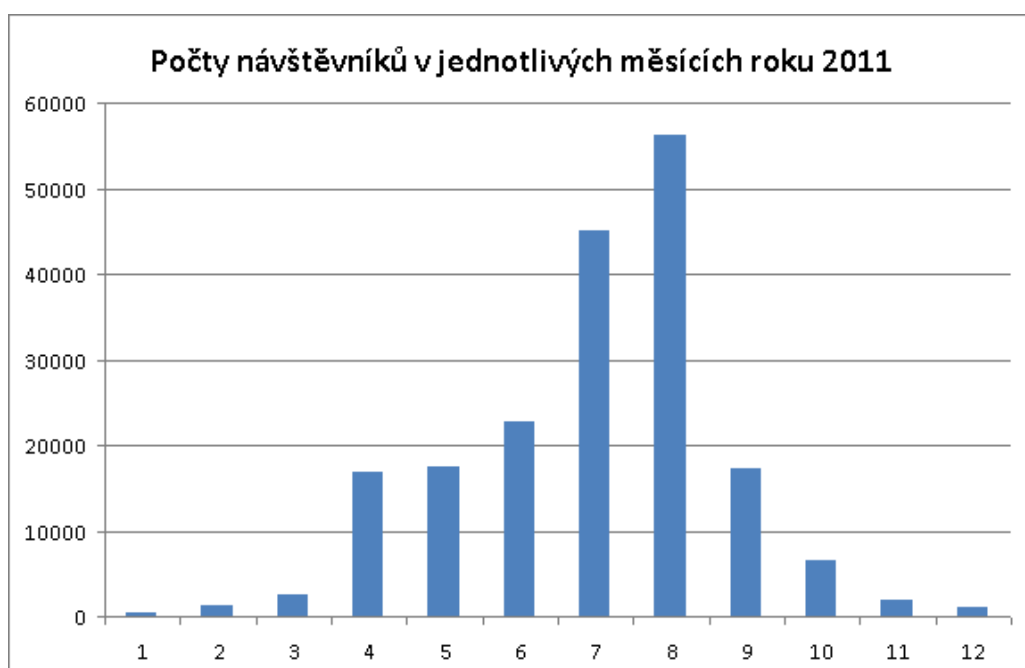
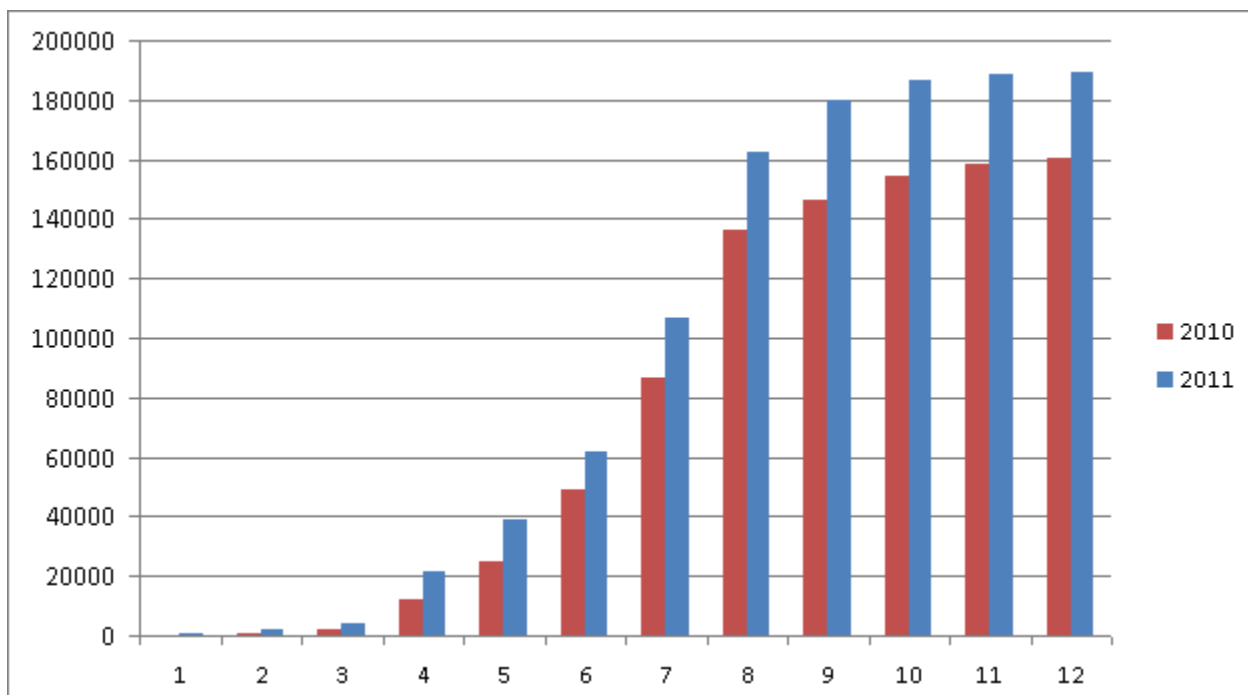
Dospělý	91 021
Dítě	68 190
Dítě do 3 let	17 341
ZTP Dospělý	1 211
ZTP Dítě	520
VIP	11 122
Celkem	189 405

Výukové programy

Děti MŠ	1675
Děti TŠ	675
Celkem	2 300

Zpracovala: Ing. Dagmar Nepeřená

POROVNÁNÍ NÁVŠTĚVNOSTI

leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
512	1195	2569	16921	17506	22712	45137	56185	17218	6626	1863	961

DinoPark Vyškov v roce 2011

Je to již šest dlouhých let, co do našeho zooparku a vůbec do Vyškova vtrhli dinosauři. Ano, doslova vtrhli, protože zcela obrátili dosavadní pořádky v turistickém ruchu celé oblasti. Ihned po otevření se společný projekt ZOO PARKu Vyškov a společnosti West Media stal jednou z nejvyhledávanějších atrakcí celé Moravy. DinoPark se každou sezónou mění a rozšiřuje, počet vystavených modelů přesáhl padesátku a to, co je nejdůležitější, je fakt, že sezóna loňského roku byla opět lepší než ta předchozí. V polovině léta jsme zažili také velkou oslavu. Naší branou prošel na odvážnou výpravu do druhohor návštěvník s pořadovým číslem 1.000.000!

Rodina Karla Černého ze Zábřehu na Moravě přijela kompletní, natěšená na výlet a vůbec ne připravená na něco tak překvapivého. Jejich fotka se dostala do všech

lokálních i některých celoplošných médií a my jsme měli radost, že tato sympatická rodina se dvěma zvědavými syny byla právě tou jubilejní.

Zřejmě největšími lákadly ke zvýšení návštěvnosti v sezóně 2011 bylo stádo několika stegosaurů a obrovský robotický diplodocus, který pohybuje svým dlouhým

k termoregulaci, ne k obraně. Obranu před dravými teropody zajišťovaly až 90 cm

hým krkem i ocasem, otevírá tlamu a celkově má délku kolem 33 metrů. Stegosauři žili v období jury a patří mezi nejznámější býložravé dinosaury. Jeho pojmenování se dá přeložit jako střečovitý ještěr - to podle svých různě velkých plátů, táhnoucích se ve dvou řadách z krku přes hřbet až na dlouhý pohyblivý ocas. Pláty na hřbetu sloužily

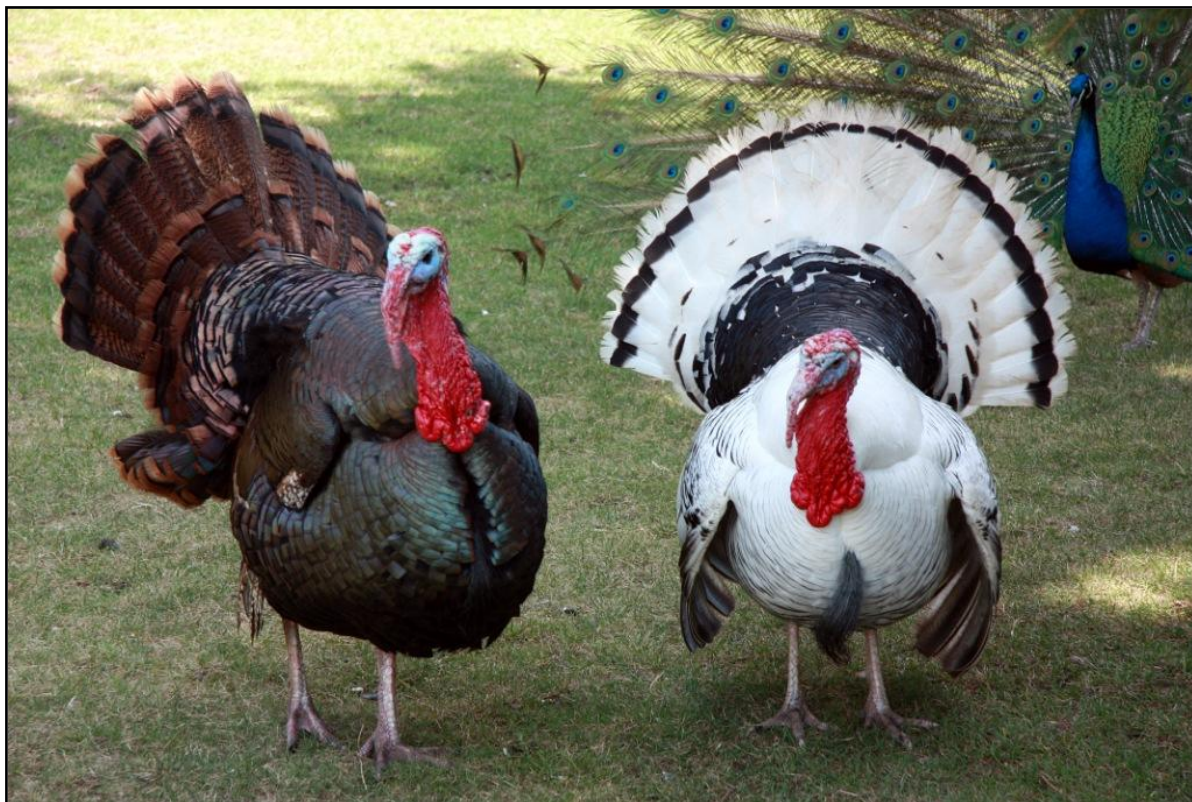
dlouhé ocasní trny. Každý z těchto modelů je přibližně šest až sedm metrů dlouhý a asi tři metry vysoký.

Ještě větší atrakcí zřejmě byl již zmiňovaný robotický diplodocus. Otáčí hlavou, mrká očima. Diplodocus („Dvojitý trám“) nebo také Seismosaurus („ještěř otřásající zemí“) byl rod obřích sauropodních dinosaurů, který žil v několika druzích na konci jurského období na území dnešních Spojených států amerických asi před 155 - 148 miliony let. Na rozdíl od jiných dinosaurů měl duté obratle, takže jeho hmotnost při délce 25 - 35 m zřejmě nepřesahovala 15 tun. Diplodokus byl podle stavby chrupu nepochybně býložravec. Zuby mu ale sloužily pouze pro trhání potravy (například listů ze stromů), ne pro její rozžvýkání. Po sežrání potravy někdy polykal kameny (gastrolity), kterými v prvním žaludku potravu rozmělnil. Z tohoto důvodu nejspíš také žil blízko vody, kde je zeleň měkčí, šťavnatější a lépe stravitelná. Do vody však často nevstupoval.

Dinopark patří k nejznámějším turistickým atrakcím na jižní Moravě.

DinoTeam
DinoPark Vyškov

Redakce Výroční zprávy ZOO PARKu Vyškov 2011

Zpracování: Petr Bláha

Autoři textů: Josef Kachlík, MVDr. Dana Hyláková, Bc. Michaela Malcherová, Petr Bláha, Mgr. Marcela Kopřivová, Mgr. Hana Vymazalová, Ivana Svačinová, Ing. Dagmar Nepeřená

Fotografie: Petr Bláha, Bc. Michaela Malcherová, Mgr. Marcela Kopřivová a archiv ZOO